

سوت‌هایی که طومار فوتبال را به هم می‌پیچد

داوری در سرایشی سقوط

گزارش شیانوروزی

فصل جدید لیگ برتر فوتبال در شرایطی آغاز خواهد شد که آمیدی به

بالا رفتن سطح کیفی داوری‌ها وجود ندارد. فصلی که گذشت بر بود از اشتباهات و سوت‌هایی که در نتیجه بازی‌ها تأثیر گذاشتند و اعتراضات سریالی باشگاه‌ها که البته ثمری جز حاشیه‌سازی نداشتند. حالا به همان وضعیت قبلی قرار است به استقبال فصل جدید برویم. وقتی رئیس کمیته داوران از تأثیرگذاری قضاوت‌های اشتباه در ۳۰بازی لیگ حرف می‌زند، لازم است با درس گرفتن از اشتباهات گذشته، عمق فاجعه بررسی و برای برون‌رفت از آن راه‌حلی اندیشیده شود.

داوری فوتبال کشورمان سال‌هاست در سرایشی سقوط افتاده و عملاً هیچ اقدامی برای نجات انجام داده نشده است. در عوض اختلافات و درگیری‌های مدیریتی کاری کرد که داوری‌ها هر هفته بدتر از هفته قبل شود. متأسفانه فدراسیون فوتبال و کمیته داوران به جای آنکه به این واقعیت اذعان کنند و اشتباهات متعدد را بپذیرند، مقابل منتقدان موضع می‌گیرند و به معترضان فرصت اعتراض و جنجال بیشتر می‌دهند اگر قرار باشد اسامی نیز تغییری در کیفیت داوری‌ها ایجاد نشود، بدون شک باید منتظر حواشی زیاد از همان هفته نخست بازی‌ها باشیم. قرار از واقعیت و عدم پاسخگویی نتیجه‌ای نخواهد داشت جز شدت گرفتن شب سقوط آزاد داوری.

اشتباهات سرایی

چطور می‌توان قضاوت‌های تأثیر گذار را دید و هیچ واکنشی نشان نداد؟ این اشتباهات تقدر واضح بوده است که هواداران به راحتی و حتی بدون داشتن تبحر و تخصص در این زمینه، می‌توانند قضاوت‌های تأثیر گذار را بشمارند. در فصل بیست‌ودوم مسابقاتی نبود که بدون حاشیه تمام شود. خطاهای هند واضح، نادان کارت به بازیکنان خاطی و قضاوت‌های شبهه‌برانگیز، هرچند را به جایی رساند که هر هفته حداقل چند تیم علیه داوری بیثباتی می‌دادند و از جهت‌نابودن سوت‌ها به نفع و بقیا حرف می‌زدند. با این شیوه قطعاً نمی‌توان حواشی را مدیریت کرد و جریمه و محرومیت نیز جواب نمی‌دهد چرا که بخش اعظم مشکلات از طرف داوران است و ابتدا باید جالش‌های آنها را مدیریت کرد.

تعداد زیاد

افزایش بی‌رویه تعداد داوران و کمک‌داوران در لیگ‌برتر در فصل گذشته داد همه را در آورد. معلوم نبود کمیته داوران بر اساس چه مبنای و تاکنیه بر چه دیدگاهی از ۱۰۰ داوری و کمک‌داور در فصل گذشته استفاده کرد. همین مسئله باعث شد افرادی در زمین و در مسابقات حساسی سوت و پرچم به دست بگیرند، اصلاً شایستگی لازم را نداشتند. بنا بر اذعان اغلب کارشناسان و

پیشکسوتان داوری، علت افزایش بی‌رویه تعداد داوران لیگ‌برتری چیزی نیست جز تصمیمات پست‌برده هیئت‌های استان‌ها یا مدیران فدراسیون. فدراسیون به رأی استان‌ها نیاز دارد و فرصت دادن به داوران استان‌های مختلف یکی از راه‌های جلب‌نظر رؤسای هیئت‌ها بود.

نقش رئیس

در روزهایی که همه تیم‌ها به جان هم افتاده بودند، هر باشگاهی سنگ خود را به سینه می‌زد، روزانه چند بیانه تند منتشر می‌شد و همه علیه هم طرح شکایت می‌کردند، رئیس کمیته داوران نیز بسا دفاع از داوران لیگ‌برتری می‌ریبان و باشگاه‌ها را به فراکنشی متهم می‌کرد. هر چند قرار رو به جلو و بهانه‌های فوتبالی‌ها را نیز نمی‌توان نادیده گرفت اما تعداد اشتباهات اقلتر از زیاد بود که هیچ کس نمی‌توانست آنها را کاهش کند، الا رئیس کمیته داوران! بسیاری از سوت‌های زده‌شده به قدری شبهه‌برانگیز بودند که اصلاً نیازی به بررسی فیلم صحنه بازی نبود. در کمال تعجب رئیس کمیته داوران به جز معدود دفعات، به جای اذعان به اشتباهات و تلاش برای کاهش آنها، مقابل تیم‌های ایستاد و با مصاحبه‌های تندوتیز جنجال را تشدید می‌کرد، در حالی که جامعه فوتبال و هواداران انتظار داشتند با پذیرش اشتباهات، داوران و کمک‌داوران پراشتباهه جریمه و محروم شوند.

آموزش فراموش‌شده
در آستانه شروع فصل جدید، داوران لیگ‌برتری در کلاس آموزشی سه روزه شرکت کردند، اما آیا این سه روز سطح دانش و آمادگی داوران ما را متحول خواهد کرد؟ از آنجا که سال‌هاست داوری فوتبال ایران رو به افول رفته و دیگر خبری از ستار‌های مادر لیست‌الیت AFC نیست، قطعاً نباید منتظر شگفتی در فصل جدید باشیم. داوری که قرار است در لیگ‌برتر قضاوت کند، بدون شک با سه روز شرکت کردن در کلاس آموزشی

محمد حسینی استهم

به یک باره ارتقای سطح پیدا نخواهد کرد. در ضمن ابهامات زیادی هم در خصوص محتویات آموزشی این کلاس‌ها، به‌روزیون و استانداردها بودن آنها وجود دارد. داوران باید همانند گذشته مدارج ترقی را پله‌پله طی کنند، در کلاس‌های آموزشی داخلی و خارجی حاضر شوند و با حضور در لیگ‌های پایین‌سیرشان برای رسیدن به لیگ‌برتر را هموار سازند، نه اینکه یک یا چند داور به شکل ناگهانی و با توجه به زودبندی‌های پست برده یک شبه لیگ‌برتری شوند.

شکایت باشگاه‌ها

فصل گذشته اوج فراوانی در معرض نمایش گذاشته شد. با توجه به دلایلی که پیش‌تر ذکر شد، در بازی‌های متعدد تصمیمات اشتباه بسیاری گرفته شد تا اعتراضات تیم‌ها، مربیان و بازیکنان به اوج خود برسد. در دربی شماره ۱۰۰ سرمربی استقلال به ضد صحنه اتفاق افتاده در زمین اعتراض داشت. در صورتی که اگر ادعاهای اسپانیتو درست بوده باشد، تصمیمات پیام حیدری (داور بازی) قطعاً روی نتیجه دیدار (باخت استقلال) تأثیر داشته است. این تنها یک نمونه از این شکایات‌هاست. پرسپولیس، استقلال، سیاهان، تراکتور و حتی تیم‌های پایین جدول بارها و بارها اقدام به انتشار بیانه، فیلم و عکس در رسانه‌ها کردند تا از این طریق

نگاه‌کارشناسان / دنیا حیدری

مشکل این است که سطح داوری‌ها در فوتبال ما به قدری پایین آمده که در صورت داشتن VAR نیز مطمئناً تنها بخشی از چالش‌ها مرتفع خواهد شد. وقتی داور لیگ‌برتری هنوز نمی‌داند شرکت کردن در جشن قهرمانی یک تیم چطور می‌تواند همه چیز را زیر سؤال ببرد، قاعدتاً تجهیزات الکترونیکی نمی‌توانند این پنهان‌کنند

صدای اعتراض خود را به گوش فدراسیون برسانند.

جای خالی VAR

وعدۀ بوچی که تاکنون محقق نشده است، فدراسیون فوتبال مدت‌هاست خیر از تجهیز ورزشگاه‌ها به سیستم کمک‌داور ویدئویی داده اما هر بار زمان بندی آنها درست از آب در نمی‌آید و تساج و همکارانش بهانه‌های مختلفی را مطرح می‌کنند، از پیش کشیدن تحریم‌های ظالمانه گرفته تا هزینه سنگین واردات تجهیزات الکترونیکی، حال آنکه تمامی این بهانه‌ها سال‌هاست وجود دارند و مربوط به امروز و دیروز نمی‌شوند. نرسیدن VAR بهانه خوبی دست داوران نمی‌دهد و باید کمیته آنها داده مبنی بر اینکه اگر فوتبال ما هم در سیستم VAR داشت، اشتباهات به شدت کاهش پیدا می‌کرد. با توجه به تأثیر VAR در فوتبال جهان این مسئله قابل کتمان نیست اما توجه داشته باشید که در هر بازی تنها فیلم چند صحنه بسیار مشکوک مورد بازبینی قرار می‌گیرد و بدون شک نمی‌توان هر لحظه در خواست ویدئوچک داد. مشکل این است که سطح داوری‌ها در فوتبال ما به قدری پایین آمده که در صورت داشتن VAR نیز مطمئناً تنها بخشی از چالش‌ها مرتفع خواهد شد. وقتی داور لیگ‌برتری هنوز نمی‌داند شرکت کردن در جشن قهرمانی یک تیم چطور می‌تواند همه چیز را زیر سؤال برد قاعدتاً تجهیزات الکترونیکی نمی‌توانند این ضعف را پنهان کنند. از طرفی در برخی دیدارها داوران نشان دادند جسارت لازم را برای نشان دادن کارت به فلاان بازیکن یا فلاان مربی را ندارند و نمی‌توانند با تصمیمات قاطع بازی را تحت کنترل خود در بیاورند.

استفاده از توجیهات دودستی نه تنها کمکی به حل مشکلات موجود نمی‌کند بلکه به جنجال‌ها دامن می‌زند و اوضاع را بدتر از گذشته می‌کند. فدراسیون فوتبال به جای حمایت بجایاز داوران ضعیف، بهتر است عملکرد کمیته داوران را با دقت و بدون اغماض مورد بررسی قرار دهد و چاره‌اندیشی کند.

نمی‌توان با این روند اشتباهات داوری را کاهش داد

سعید مظفری زاده / کارشناس داوری

باید بازی به دورهای تراز اول یا بااستعداد داده نمی‌شد و این باعث می‌شد نتوانند تجربه لازم را کسب کنند چراکه کار نیکو کردن از پر کردن است. اما نبود تعداد کافی قضاوت به دلیل کثرت داوران، روی کار نفراتی که می‌توانند مفرهای تأثیرگذار و مطمئنی باشند اثر می‌گذارد و سطح کیفی داوری را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. حالا به همه این موارد عدم‌استفاده از VAR را هم اضافه کنیم؛ تکنولوژی‌ای که در فوتبال دنیا به شکل خیلی عادی و روتین استفاده می‌شود اما برای فوتبال ما مثل یک رؤیای می‌ماند. یک زمانی هواداران اشتباهات داوری را می‌پذیرفتند و بر این باور بودند اشتباهات داوری هم جزئی از فوتبال است اما امروزه با پیشرفتی که تکنولوژی

سعید مظفری زاده

داد، به همین دلیل کاری را که باید به طور اصولی انجام‌شود، شاهد نبویم و همین مسئله باعث شد داوری ایران ضعف مشهودی را تجربه کند. در حالی که ما بین سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۲ دوران طلایی و بیشترین الیت داوری را داشتیم، بازی‌های لیگ قهرمانان آسیا یا مقدماتی جام جهانی توسط داوران ایرانی سوت زده شد و شاهد حضور موفق داوران در عرصه‌های بین‌المللی علاوه بر

لیگ‌های داخلی بودیم، اما با پایان این نسسل، به دلیل عدم‌پشتوانه‌سازی خلأ جدی را شاهد هستیم. با وجود این فکر می‌کنم مهم‌ترین عاملی که باعث پایین آمدن سطح کیفی داوران شد بده‌بستان‌های غیر کارشناسی بود. شاید بتوانیم با سفارش یک نفر را بیاوریم اشک

تکنیدو وقتی توانایی و آمادگی لازم را نداشته باشد، به هر حال یک جایی متوقف می‌شود. ما شاهدیم در دوره‌های گذشته بیش از ۱۰۰داور به کلاس‌های توجیهی پیش از فصل دعوت می‌شوند اما نهایتاً از ۲۰داور می‌توان استفاده کرد و در نهایت نیز مجبورید حداقل یکی‌دو بازی به هر داور بدهید. خب با این نگاه آن تعداد که

ندیده وقتی توانایی و آمادگی لازم را نداشته باشد، به هر حال یک جایی متوقف می‌شود. ما شاهدیم در دوره‌های گذشته بیش از ۱۰۰داور به کلاس‌های توجیهی پیش از فصل دعوت می‌شوند اما نهایتاً از ۲۰داور می‌توان استفاده کرد و در نهایت نیز مجبورید حداقل یکی‌دو بازی به هر داور بدهید. خب با این نگاه آن تعداد که